

Studiu privind scopul predării aritmeticii în ciclul primar

Profesor pentru învățământ primar BĂNCĂNĂU FLORENTINA
COLEGIUL NAȚIONAL "MIRCEA ELIADE" REȘIȚA

Stabilind că în ciclul primar aritmetica este unul dintre obiectele de bază, programa școlară stabilește că scopul pe care îl urmărește predarea aritmeticii în aceste clase este de a înarma pe elevi cu cunoștințe temeinice în legătură cu noțiunile elementare de aritmetică, de a le forma deprinderea de a aplica aceste cunoștințe în viața practică, precum și de a contribui la dezvoltarea judecății, a gândirii logice, a memoriei și atenției, la formarea deprinderilor de ordine și punctualitate.

Din cele de mai sus rezultă în mod clar că scopul predării aritmeticii în clasele primare are trei laturi: instructivă, educativă și practică.

a) *Latura instructivă* constă în dobândirea de către elevi a unor noțiuni și cunoștințe elementare de matematică, încheiate într-un sistem unitar și armonios care să cuprindă noțiunile de unitate, de număr întreg și număr fracționar, de număr concret și abstract, precum și cunoștințe despre numerația orală și scrisă cu numere de orice mărime, despre cele patru operații aritmetice, cunoștințe despre unitățile de măsură din sistemul metric, despre unitățile monetare și cele despre măsurarea timpului.

Predarea aritmeticii urmărește, de asemenea, formarea priceperilor și deprinderilor de calcul oral și în scris, de rezolvare și formulare a problemelor, de efectuare a măsurătorilor și de utilizare în calcule a rezultatelor acestora.

b) *Latura educativă*. Din punct de vedere educativ, scopul predării aritmeticii costă în contribuția pe care aceasta o aduce în dezvoltarea gândirii logice a elevilor, a memoriei și a atenției, precum și în fortificarea voinței, formarea unor deprinderi de muncă ordonată și conștientă, precum și a spiritului de răspundere față de îndeplinirea sarcinilor, formarea convingerilor și concepției științifice despre lume și viață, în general.

Înșușirea de către elevi a sistemului de noțiuni și cunoștințe pe care le cuprinde aritmetica reclamă o gândire științifică inductivă și deductivă, capabilă să preia rolul conducător în desfășurarea proceselor de abstractizare și generalizare. Aritmetica, lucrând în prima fază cu obiecte și noțiuni concrete, orientează treptat mitea elevilor spre înțelegerea noțiunilor, spre stabilirea a ceea ce este esențial în lucruri, contribuind în felul acesta la formarea începuturilor gândirii abstracte și dezvoltarea în continuare acesteia.

De asemenea, rezolvarea problemelor cere elevilor eforturi de gândire care să fie îndreptate spre un anumit scop, cere orânduirea judecăților într-o anumită ordine, fapt ce determină formarea unei gândiri logice, coerente.

Este incontestabilă apoi contribuția pe care o aduce aritmetica în formarea la elevi a unor deprinderi de muncă, de ordine și punctualitate prin efectuarea cu regularitate a temelor, prin respectarea anumitor indicații în legătură cu organizarea muncii independente, cât și prin utilizarea în efectuarea operațiilor a procedeelelor raționale de calcul.

c) *Latura practică* a scopului predării aritmeticii constă în formarea capacității elevilor în sensul utilizării cunoștințelor de matematică la rezolvarea exercițiilor și problemelor pe care le pune viața de toate zilele, de a întrebuința aceste cunoștințe la cazuri noi, de a reduce situații noi la cele vechi, de a contribui în mod creator la soluționarea laturilor matematice ale problemelor care se ivesc la tot pasul.

Întrebuințarea cunoștințelor privitoare la numerația scrisă și orală cu numere de orice mărime, utilizarea calculului și în scris, formarea unei concepții unitare despre unitățile de măsură din sistemul metric și întrebuințarea curentă a acestor unități, înțelegerea textelor care cuprind date matematice sau unități de măsură a timpului etc. Constituie doar câteva din prilejurile care se referă la aplicarea practică a cunoștințelor de aritmetică.

Problema legării teoriei de practică și a verificării adevărilor matematice prin aplicarea lor în viață constituie unul din obiectivele importante ale organizării și desfășurării procesului de învățământ. Aritmetica, prin varietatea problemelor pe care le formulează și le rezolvă, aduce o reală contribuție la adâncirea caracterului practic al învățământului.

Bibliografie:

Aron, Ioan, „Metodica predării aritmeticii la clasele I-IV”, Editura didactică și pedagogică, București, 1974